

Til: Klima- og miljødepartementet, Landbruks- og matdepartementet

Deres referanse: 26/68

Dato: 14/01/2026

HØRINGSINNSPILL

Høring - Endringer i avskogingsforordningen

Norsk Bonde- og Småbrukarlag takker for muligheten til å gi innspill på endringer i avskogingsforordning. Vi viser til tidligere høringssvar på høring om innføring av avskogingsforordningen i norsk rett, fra høsten 2025.

Hensikten med å minimere import og produksjon av produkter som bidrar til global avskoging er positiv og vil være viktig for å redusere tap av sårbar natur framover. Jordbruk er den viktigste driveren for global avskoging, men i Norge er de viktigste driverne for nedbygging av skog bygging av boliger/hytter, veier, jernbane, industri mm. Overgang mellom beite og skog har vært flytende over lang tid, og er en viktig mulighet for god ressursutnyttelse på gårdsnivå her til lands. Hogging av skog til beite fører heller ikke til varig nedbygging av skog på samme måte som annen infrastrukturutbygging.

Innføring av avskogingsforordningen i norsk rett er lite tilpasset norske forhold. Dersom forordningen innføres på foreslått måte, må det innføres kompensasjon for bortfall av inntekt fra tømmer, skinn og huder fra områder som ryddes til beite. Det er også avgjørende at dokumentasjonskrav ikke belastes landbruket økonomisk, og fører til uoverkommelige rapporteringsordninger. Endringene som er foreslått i siste runde av behandling av forordningen i EU, og nå i Norge, bidrar ikke til tilstrekkelig lemping på ulempene ved innføring.

Uavhengig av om kravene for nedstrøms virksomheter og mikro- eller små primærvirksomheter har blitt endret, så vil premisset for bruk av areal til beite være endret. Norske bønder vil måtte forholde seg til mottakere lenger opp i verdikjeden, og spørsmål om sikkerhet for mottaksplikt og spørsmål knyttet til økonomisk belastning, forblir ubesvart med de siste tilpasningene.

Premisset for avskogingsforordningen er lite dekkende for situasjonen i Norge. Norsk husdyrproduksjon har tilpasset seg en politikk for å øke bruk av beite ved omgjøring av skog til innmarksbeite, for god utnyttelse av gårdens ressursgrunnlag.

1. Å øke beitearealet i Norge er positivt for nasjonal ressursutnyttelse og kan ha svært positiv effekt på biologisk mangfold. **Hensynet til den nasjonale konteksten** må veie tungt.
2. Det er svært utfordrende at gjennomføring av forordningen i norsk rett har **tilbakevirkende kraft** for beiter som er avskoget etter 30.12.2020. Dette må ses som grunnlovsstridig.
3. Det oppleves utfordrende at storfebeite er valgt ut, som en årsak til avskoging, mens **avskoging til andre formål** ikke faller under denne forskriften, selv om avskoging til beite *ikke* er viktigste grunn til avskoging nasjonalt.

Det er vesentlig for norsk storfehold at innføring av forordningen ikke etterlater **uopnåelige dokumentasjonskrav**. Det er firet på kravene i runden med forenklinger og endringer i forordningen, men det kan fortsatt ses som utfordrende å forstå hvordan dokumentasjonskravene vil slå ut i praksis. Belastningen ved å måtte dokumentere produksjonen sin basert på hvilke områder som leder til hvilket produkt, vil være vanskelig. Usikkerheten ved innføring av systemet i EU er et tydelig signal om at kompleksiteten ved å innføre slike systemer må tas på alvor, i videre utredninger her i Norge også.

Det legges opp til, i høringsdokumentet, at storfe som har beitet på avskoget område ikke vil **omfattes av mottaksplikten**. I høringsdokumentet for høringen om innføring av forordningen i norsk rett fra september 2025, er vurderingen at mottaksplikt ikke vil være gjeldende. Dette kan forstås som at slakteriene kan avstå fra å ta imot aktuelle dyr som har beitet på område hvor det har foregått hogst. Vi stiller spørsmål ved hvordan innføring av forordningen i norsk rett vil påvirke markedsordningen for storfekjøtt, og legger *stor vekt* på ønske om videre konsekvensutredning av dette.

Basert på at forordningen er lite tilpasset norsk kontekst og står i målkonflikt med mål om økt sjølforsyning og bærekraftig ressursutnyttelse i jordbruket, må innføring av forordningen komme med ordninger for økonomisk kompensasjon.

- Det må innføres **kompensasjonsordning** utenfor jordbruksavtalen, for bønder som ikke får omsatt **tømmer** fra områder som er ryddet til beite.
- Det må innføres **kompensasjonsordninger for huder** som ikke kan omsettes, for å unngå økonomisk tap for storfebønder, utenfor jordbruksavtalen.
- Merkostnad for slakteriene og landbruket til håndtering av varestrømmer for skinn og huder må dekkes av staten.
- Forholdet til **mottaksplikten** må konsekvens-utredes.

Norsk storfehold har et godt omdømme, og dyr på beite styrker omdømmet til norsk landbruk. En mulig konsekvens av forordningen, ved bortfall av mottaksplikt eller

mangel på kompensasjonsordning, er færre dyr på beite og dermed svekking av omdømmet. Dette vil være svært negativt for hele verdikjeden, og for norsk matproduksjon på norske ressurser.

Med vennlig hilsen,

Anders Bakke Klemoen, Generalsekretær
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

Elektronisk godkjent, uten underskrift